

AKREDITACIJI ERASMUS PLUS NA POT

IZ APAČ V EVROPO – IN IZ EVROPE NAZAJ DOMOV

Če živiš in delaš v majhnem podeželskem kraju, se lahko svet včasih zdi precej daleč. Velika mesta imajo letališča, univerze, raziskovalna središča, muzeje, mednarodne ustanove in občutek, da se pomembne stvari dogajajo nekje tam. Mi imamo Muro, polja, gozdove, majhne vasi, šolo sredi lokalnega okolja – in Erasmus+ akreditacijo.

In nenadoma razdalje niso več tako pomembne.

Erasmus+ je za podeželsko šolo mnogo več kot možnost potovanja. Je razvojno orodje, ki lahko šolo iz geografsko oddaljenega okolja postavi neposredno v evropski izobraževalni prostor. Učitelju omogoči, da vstopi v učilnico finske, grške, avstrijske ali druge evropske šole, opazuje pouk, primerja pristope, preverja lastna prepričanja in se vrne z novimi idejami. Učencu omogoči, da ugotovi, da njegov svet ni omejen z domačim krajem, jezikom ali državno mejo. Šoli pa omogoči nekaj še pomembnejšega: da se začne primerjati z najboljšimi praksami zunaj lastnega okolja in se zavestno odloča, kaj želi postati.

Zato radi rečemo, da nas Erasmus+ ne odpelje iz province. Pomaga nam, da provinca preneha biti provinca.

Geografska lega namreč ne določa več dostopa do znanja, kakovosti ali inovacij. Podeželska šola je lahko majhna in hkrati mednarodna. Lahko je močno vpeta v svoje lokalno okolje in obenem povezana z Evropo. Prav ta dvojnost je ena največjih vrednosti naše akreditacije: ostajamo trdno zasidrani doma, vendar imamo okna na široko odprta v svet.

Naši cilji niso samo naši

Ko smo oblikovali razvojne cilje Erasmus+ akreditacije OŠ Apače, jih nismo razumeli kot ločene projektne teme, temveč kot odgovor šole na spremembe družbe, v kateri bodo živeli naši učenci.

Današnji otrok odrasča v svetu podnebnih sprememb, hitrega razvoja umetne inteligence in digitalnih tehnologij, informacijskega preobila in dezinformacij, spremenjenih socialnih odnosov, migracij, kulturne raznolikosti, negotovosti, pritiskov na duševno blagostanje ter vse večje potrebe po aktivnem in odgovornem državljanstvu. Naloga sodobne šole zato ne more biti več samo prenos znanja. Njena naloga je razvijati človeka, ki zna znanje razumeti, presoјati, povezovati, uporabiti in z njim odgovorno delovati.

Prav zato se naši cilji neposredno povezujejo s štirimi horizontalnimi prioritetami programa Erasmus+: vključevanjem in raznolikostjo, zelenim preходом in odgovornostjo do okolja, digitalno preobrazbo ter sodelovanjem v demokratičnem življenju in skupnimi evropskimi vrednotami. Te prioritete predstavljajo skupen evropski odgovor na najpomembnejše družbene izzive našega časa.

Ko razvijamo trajnostne odnose, dobrobit in varno učno okolje, odgovarjamo na potrebo po vključujočih šolah, socialni povezanosti, pravičnosti in psihološki varnosti. Evropski izobraževalni prostor med pomembnimi področji kakovostnega šolstva izrecno poudarja podpornu učna okolja, dobrobit, duševno zdravje, ključne kompetence in enake možnosti za učence.

Ko spodbujamo učenje v naravi, povezanost z lokalnim okoljem, ekologijo in trajnostno ravnanje, naši učenci ne pridobivajo samo znanja o okolju. Razvijajo kompetence za zeleni prehod: sposobnost razumevanja kompleksnih sistemov, kritičnega vrednotenja posledic človekovega ravnanja ter pripravljenost in zmožnost aktivnega ukrepanja. Evropske smernice poudarjajo, da mora trajnost postati del celotnega izobraževalnega ekosistema – od pouka in profesionalnega razvoja zaposlenih do vsakodnevnega delovanja izobraževalnih ustanov.

Ko razvijamo inovativne učne pristope, digitalne kompetence, robotiko, uporabo sodobnih tehnologij in kritično digitalno pismenost, se odzivamo na digitalno transformacijo družbe. V evropskih dokumentih digitalna kompetentnost ni razumljena zgolj kot sposobnost uporabe naprave ali aplikacije, temveč kot sposobnost varnega, kritičnega, ustvarjalnega in odgovornega delovanja v digitalnem okolju – še posebej pomembnega v času umetne inteligence in dezinformacij.

Ko učencem omogočamo aktivno sodelovanje, sprejemanje odločitev, medkulturne izkušnje, izražanje lastnega mnenja in sodelovanje z vrstniki iz drugih držav, razvijamo demokratično kulturo. Erasmus+ temu namenja posebno horizontalno prioriteto: sodelovanje v demokratičnem življenju, skupne evropske vrednote in državljansko angažiranost. Pri tem so posebej pomembne socialne in medkulturne kompetence, kritično mišljenje, medijska pismenost ter razumevanje lastne vloge v lokalni, nacionalni in evropski skupnosti.

In ko razvijamo šolo kot učečo se organizacijo, pravzaprav ustvarjamo pogoj za vse naštet. Šola se namreč ne more spreminjati hitreje, kot se učijo ljudje, ki v njej delajo. Mednarodna mobilnost zato za nas ni nagrada posamezniku, temveč način profesionalnega razvoja organizacije: opazujemo, primerjamo, se učimo, preizkušamo, vrednotimo in dobre prakse sistematično prenašamo v naše okolje.

Naš cilj zato ni imeti čim več žigov v potnem listu.

Naš cilj je, da se zaradi vsake poti nekaj spremeni v naši šoli.

Da je pouk nekoliko boljši.

Da so učenci nekoliko bolj samostojni.

Da znajo postaviti vprašanje, namesto da samo čakajo na odgovor.

Da razumejo svet tudi zunaj meja svojega kraja.

Da znajo sodelovati z ljudmi, ki govorijo drugače, razmišljajo drugače ali živijo drugače.

Da znajo uporabljati tehnologijo, ne da bi tehnologija uporabljala njih.

Da razumejo, da trajnost ni plakat na hodniku, temveč način odločanja.

In predvsem, da počasi postajajo ljudje, ki bodo nekoč znali prevzeti odgovornost zase, za druge in za svet, ki ga bodo podedovali.

Če nam pri tem Erasmus+ od časa do časa omogoči še kakšno letalo, vlak, ladjo ali nekoliko predolgo vožnjo z avtobusom, se seveda ne bomo pritoževali.

Toda najpomembnejša pot naše akreditacije vendarle ni tista, ki jo izmerimo v kilometrih.

Najpomembnejši je korak, ki ga kot šola naredimo naprej.

Violeta Kardinar,
ravnateljica in koordinatorica Erasmus+ akreditacije OŠ Apače